

Hantamaçylyk gursun / satiriki hekaýa

Category: Hekaýalar, Kitapcy, Satiriki hekaýalar

написано kitapcy | 22 января, 2025

Hantamaçylyk gursun / satiriki hekaýa HANTAMAÇYLYK GURSUN

Men ýazan hekaýamy goňşyma okap berdim. Ol ciňerlip-ciňerlip ýüzüme seretdi-de:

– Be-e, durmuş hyzmaty hakynda ýazypsyň-ow – diýip, uludan demini aldy.

Goňşym Baýly Baýryýewiç raýonyň durmuş hyzmaty kombinatynyň direktory bolansoň, känbir edebiýata düşünibem duran däldir-le diýip pikir etdim, onsoňam men olary öwüp ýazdym ahyryn. Ýyly sözüň ýylany hinden çykarýandygyny bilmeýän barmy?! Eden tamam tersine bolup çykdy.

– Goňşy, umuman hekaýaň erbet däl. Ýöne ýalňyşmaýan bolsam, edebiýat durmuşy dogry görkezmeliidir, ol ýerden aýagyny üzmeli däldir...

Men Baýly Baýryýewiçin eýýäm näme diýjek bolýanyna düşündim. Gürrüňi derrewjik başga ýana sowmaly, ýogsam barynyň bulaşaýmagy gaty ähtimal.

– Baýly Baýryýewiç, bi biziň «Kolhozçy» futbol komandamyz öz oýnaýan ligasyndan çykarlaýdymy?

– Olaryň bar oýnaýsy şo boljak bolaa olary respublikadan çykarmaly.

Gürrüň tutasyp gidiberermikän öýtdüm, bolmady. Ol başga hiç zat hakda gürlemedi. Ara böwšeňlik aralaşdy, men maýyny tapyp turjak boldum.

– Ýo-ýok, bolmaz, goňşy. Otur, çay-paý içeli, ikimiz goňşam bolsak günde-günaşa duşuşyp duramzok – diýip, ol meniň gitmegime düýbünden garşu boldy.

Goňşyma ýalbardyp durmadym, hantamaçylyk gursun, dogryny aýtsam, men onuň ýanyna bir dileg bilenjik gelipdim. Ondan-mundan gürrüň edip, Baýly Baýryýewiç bilen togsan başlık çay içdik. Ol näme üçindir gürrüñiniň arasynda ýene-de meniň

hekaýama öwrülip geldi.

– Goňşy, sen, ynha, ýaňky hekaýaň bir ýerinse dellekçiler hakynda gürrüň açyp olaryň saç bejertmek üçin gelýän müşderiler bilen şeýle mylaýym, sypaýy gürleşýändiklerini ýazýaň. Emma durmuşda welin, olar baryp ýatan gödek. – Baýly Baýryýewiç näme üçindir güldi-de, gürrüñini dowam etdirdi. – Bu hekaýaň gazetde dagy çykaýsa gülşerler, goňşy. Üstüňden gülerler. Heýem bir özi dellekçi bolar-da yzyndan gygyryp seň gaýtargyň berermi? Ýo-ýok, beýle zat heniz durmuşda bolanok, men-ä gabat gelemok, özüňem şeýle zadyň üstünden baran dälsiň. Onsoňam olary beýdip öwmeli däl, depäne çykarlar. Gaýtam olaryň pyssy-pyjurlyklaryny ýazgarmaly, köteklemeli...

Be, bi nähili, ýyldyza ýörän ýaly boldum-la diýip, içini gepletdim. Ýagşylyk diýip edenim tersine, ýamanlyk boldy. Adamlara-da ýaranma ýok-how! Aý, bular gaty mekir bolýalar-da, eýýäm meniň bir zat dilejek bolup gelenimi aňandyr, zaňnar. Meniňki paşmady, nätjek, bazara gidip, iki-üç bahasyna alaýmaly bolar-da.

Ol meniň boşan käsäme çay guýdy-da gürrüñini dowam etdirdi.

– Ya-da, ynha, aýdaly aýal-gyzlaryň milli eşiklerini tıkýän atelyeler barada ýazýaň. Sen olary öwüp, arşa çykarypsyň. Seň ýazan hekaýaň boýunça olaryň işine baha bermeli bolsa, olary, ikirjiňlenmän göni hökümét sylagyna hödürläýmeli. Hakykatda nähildir öýdýäň? – Ol meniň ýüzüme soragly seretdi. Men näme jogap berjegimi bilmän egnimi gysdyn.

– Bilmeýän bolsaň beýle zat ýazmaly däl. Onda işleýänleriň birentegi baryp ýatan ogry, hawa, goňşy jan. Her ýylda küt-küt gowy, gymmat bahaly matalar gelýä, tanyş-bilşىň üstü bilen birini-ýarymyny alaýmasaň ýekeje metrinem görmersiň, hemmesi jygyldyn dan çykýar. Olarda ynsap ýok, ölen adamlan adyna-da kwitansiýa ýazyp gelen harytlary derbi-dagyn edýäler, has doğrusy, olar öлenden köpün soýýalar.

Atelyeň müdiriniň münýän «Wolgasyny» seň münesiň gelenokmy? Gelýändir, bilýän. Ýone öz dabán azabyň bilen oň ýaly maşyn aňsat edinip bilmersiň. Hawwa, goňşy jan, durmuş hyzmatynda edil seniň ýazyşyň ýaly elpe-şelpelik ýokdur. Şonuň üçin hem edebiýat hakykaty görkezmeli. Onsoňam döwrüň talabyna görä

hereket etmek gerek, hazır tankyda giň ýol açyldy. Durmuş hyzmatynyň adamlary barada eliňden gelýän bolsa köpräk satiriki zat ýaz. Olary näce kötekleseňem azdyr...

Baýly Baýryýewiç sözüne dyngy berdi-de, çagyň soňuny meniň käsäme sarkyrdy.

– Çaýyň soňy dostuňky diýipdirler, al, iç!

Men dileg edenden geçdim, sag-aman sysam oňdum. Syr bildirmän turmaly diýen netijä geldim.

– Tankydy bellikleň üçin köp sag bol, goňşy. Täzeden işlämde bi aýdan zatlaňny göz öňünde tutaryn. Onsoňam bu zatlar hiçle, umuman, jan saglyk, iş-güýç hemme oňat dälmi özi?!

– Aý, hawa, täze geçen ýerimem erbet däl, çöreklije ýer. Ýoluň düşse baryber, ho gaýraky demir ýoluň ýanyndaky restorana derektir boldum.

Baý-ba-a, bu asyl mundan çykd-ow! Hemme zat düşünükli. Geňem gördüm-le, durmuş hyzmatynda işleyänleriň başyna ala ýabylyň oýnunu getirdi, asyl bir emmajygy bar eken-ow. Neden «oňarypdyrlar, seň ýalyň birwagt gümüni çekmeli» diýipdim. Dilim gaty gjedi, ýene-de: «Kyýamat günü goňşudan» diýleni ýadyma düşüp zat diýmedim, saklandym. Goňşym bilen hoşlaşyp çykyp gitdim, ondan zat dilemänième gaty begendim.

Täçmämmet JÜRDEKOW,

Türkmenistanyň Halk ýazyjysy. Satiriki hekaýalar